

деляй и владей. Една от най-характерните черти на политическия живот на България през периода на неговото царуване бе непрекъснатото дробене на политическите сили на народа, непрестанното увеличение числото на политическите партии в страната, които никнеха като гъби. Те надминаха първата десетица, като не смятаме отделните незначителни, несериозни и с мимолетен живот организацийки, рожба на политически авантюристи, които хитро и умело използваха идеализма и неопитността на младите си последователи за лични и шантажни цели. Това явление на умножение на политическите партии се забелязва, наистина, на само у нас. Безспорна и вън от всяко съмнение е тенденцията на усложнение политическия живот във всички страни и, като резултат от това, на увеличение числото на политическите партии. Даже класическата страна на свободата и парламентаризма — Англия, чийто политически живот се изпълваше и поглъщаше дълго време от борбите на двете големи и силни исторически партии — виги и тори — либерали и консерватори, представителки на две рязко разграничени икономически школи, на две обособени социални класи, днес не може да убегне на нуждата на новото време и в нея се забелязва същото това явление. Но условията, които обуславят и оправдават това другаде, у нас не съществуваха. Големи политически, икономически и социални проблеми у нас преди войната не съществуваха, поне в този вид, в който те са поставени днес, и не върху тяхната основа се извършваше този процес. Без съмнение, понеже това е един факт, той има своите причини и условия, които са го благоприятствали. Тях ще разгледаме подробно другаде, гдето ще говорим за политическите партии в България през Фердинандовото царуване, а сега ще подчертаем